

Digitális témahét 2024

Képességfejlesztés IKT eszköz segítségével a j-ly szavak pontos használatára

Készítette Baráth Józsefné

Összefoglalás

Ezzel az anyagrésszel az volt a célom, hogy a magyar nyelv egyik legnehezebb szegmensét gyakoroltassam a gyerekekkel játékos formában, a mai kor követelményeit is figyelembe véve, IKT eszközök használatával. A csoport heterogén szerkezetű, vannak benne jobbak, kicsit gyengébbek, így volt lehetőségem bebizonyítani vagy cáfolni azt a tézisémet, hogy az IKT eszközök használata mennyire segíti az eredményes elsajátítást.

A gyerekek is és én is nagyon élveztek a közös munkát. Mindenkinek tetszett a lazább szerkezet, a kötöttségek nélküli alkotó munka. A gyerekek hozzáállása is más volt. Több ehhez hasonló projekt után kijelenthetem, hogy az évi tananyagok megszínésítésére, a már meglévő tudás gazdagítására, vagy akár fejlesztésre is bátran használhatók az iskolában levő IKT eszközök. A mai kor elvárásainak megfelelően így tudjuk elsajátíttatani velük ezen eszközök helyes használatát, a megfelelő keresés fontosságát. Iskolánk honlapján is megtalálható a projekt, remélem sokan fogják jó gyakorlatként kipróbálni.

A foglalkozás során alkalmaztam csoport, egyéni és páros munkaformákat is.

Tantárgyi kapcsolatok

magyar irodalom
magyar nyelvtan
természetismeret
vizuális kultúra
technika és tervezés
informatika

Évfolyam:

3.osztály

Időtartam:

6-7 óra

A projekt pedagógiai alapjai

Tartalmi követelmények

Olvasás: Olvasás, az írott szöveg megértése, A tanulni tanulás megalapozása, az ismeretterjesztő szövegek feldolgozási technikáinak elsajátítása, mely segíti: a szövegértést, a szövegproduktálást, az összefüggések felismerését, következtetések megfogalmazását. Válgjon képessé a tanultakat a saját tapasztalatainak kontextusába helyezni. Irodalmi élmény szerzése, érzelmi azonosulás, átélés, gyönyörködtetés, az olvasás megszerettetése - a kisiskolások jellemének fejlesztése, miközben megtanulnak azonosulni a főhőssel, ezáltal kialakul bennük a világ szebbé, jobbá tételének igénye

Olvasmányélmények célirányos felidézése, következtetések megfogalmazása, korábbi és új szövegek megismerése alapján ismeretek rendszerezése. A képzelet, a kreativitás, az íráskészség fejlesztése.

Nyelvtan-helyesírás: A nyelvhasználat, helyesírás, szövegalkotás szerves egységet alkot egymással és a szövegértéssel. Az anyanyelvi ismeretek átadása a gyakorlati nyelvhasználaton keresztül történik, a fejlesztésre összpontosít. Középpontba kerül a helyesírási készség fejlesztése. A magyar nyelv és irodalom tantárgy az alapfokú képzés második nevelési-oktatási szakaszában is komplex egységet alkot

a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználati területek (beszéd, olvasás, hallott és olvasott szöveg értése, írás, helyesírás, szóbeli és írásbeli szövegalkotás) folyamatos fejlesztésével.

A kompetenciafejlesztés alapja a beszéd, az olvasás és az írás készség szintű elsajátítása, mely a pedagógus által is közvetített ismeretekre épülve játékokkal, játékos gyakorlatokkal valósul meg a leghatékonyabban.

Az írás, a helyesírás és a szövegalkotás szerves egységet alkot. Az anyanyelvi ismeretek átadása a gyakorlati nyelvhasználaton keresztül történik, a fejlesztésre összpontosít, célja a nyelvi tapasztalatszerzésre épülő szóbeli és írásbeli képességfejlesztés.

Természetismeret: a gyermekek életkori sajátosságaira, kognitív fejlődésére, valamint kíváncsiságára építve képessé teszi őket szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására. A tanulók a természettudományos ismeretszerzés és -feldolgozás módszereire épülő tevékenységek révén, cselekvő úton szereznek tapasztalatokat, aktívan vesznek részt a fejlesztés folyamatában.

Vizuális kultúra : Kifejezés, képzőművészet; természeti, épített és képzeletbeli tájak, helyek, állatok. Megfigyelés és gondolkodás fejlesztése. a gyermeki alkotási vágyra és játékos kedvre alapozva átvezetést képezzen az óvodai nevelési fázisból az iskola világába, fejlesztve a hatékony tanuláshoz szükséges képességek kialakítását, megerősítését. A közös gyermeki alkotások során fejlődik a tanulók kommunikációs és kooperációs, reális ön- és társértékelési képessége.

Technika és tervezés: A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. Kiemelt feladat a kezűgyesség életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztése. A tanórákon végzett tudatos, tervszerűen átalakító, megmunkáló tevékenységek magukba foglalják a különböző anyagok megismerését, a megmunkálhatóság megtapasztalását, a tervező és technológiai folyamatok alkalmazását, a munka során keletkező hulladékok környezettudatos elhelyezését.

Erkölcsei nevelés: A tanórákon az erkölcsi nevelés a saját munkáért, a közös alkotásért vállalt felelősség, valamint az önfegyelem gyakorlásaként valósulhat meg. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztését, az önbizalom erősítését szolgálhatják a tanulói alkotások ön- és társértékelő mozzanatai. Környezetünk szeretete, védelme.

Informatika: Az informatikai eszközök és módszerek alkalmazási lehetőségeinek megismerése, információ gyűjtése, feldolgozása, információforrások kiválasztása, használata.

Tanulási célok:

Digitális kompetencia: kreativitás, információk keresése és értékelése;

Anyanyelvi kommunikáció: szóbeli - és írásbeli kommunikáció, együttműködés; olvasás, az írott szöveg megértése; a képzelet, az önkifejezés aktivizálása különböző szövegformák megismerésével és szövegalkotás képességének továbbfejlesztésével; társas és multikulturális készségek: megfelelő és eredményes együttműködés másokkal; kreativitás és innováció; vizuális kifejezőképesség fejlesztése; helyesírás fejlesztése, írásbeli kifejezőképesség javítása, A tanulási képesség fejlesztése

Vizuális kultúra: Kifejezés, képzőművészet-emberábrázolás, önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése

Technika és tervezés: a problémamegoldó gondolkodás, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzés fejlesztése, a kezűgyesség életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztése

Erkölcstan: önismeret és a társas kultúra fejlesztése, környezetünk szeretete, védelme, haza, haza szeretet fogalma

A tananyag célrendszerét segítő kérdések:

Hogyan írjuk helyesen?

Projekt szintű kérdés: Mi volt az állatok feladata? Ki mit hozott? Mely szavakban írunk **j-t, ly-t**?

Tartalmi kérdések: **J, ly** helyes használata

Értékelési terv

Projekt munka megkezdése előtt: történet megismerése, a szükséges adatok gyűjtése, j-ly szavak keresése

Mialatt a tanulók dolgoznak: folyamatos ellenőrzés, pontok követése, megbeszélés, kötetlen beszélgetések, kérdések megfogalmazása,

A projekt munka végeztével: mini kiállítás a művekből, projekt fal kialakítása, mini ppt

Értékelési összefoglaló

Projekt munka megkezdése előtt

Már az első megbeszélésen kijelentettük, hogy a gyerekek és a tanítók együttműködésén alapul. Önállóan, párban és csoportban is folynak a tevékenységek, a párok vegyes képességű tanulók. A projekt munka megkezdése előtt a történet megismerése történt. Ezután egy ötletbörze keretén belül összegyűjtöttük az állatok számára kiadott feladat jellemzőit, mit kellett elhozniuk a tisztásra és miért ezeket hozták el, milyen ezeknek a szavaknak a helyesírása. Már ebben a fázisban figyelnek egymásra, javítják egymást, sőt, fegyelmezik is az éppen beszélgető, nem figyelő társakat. az értékelést a tanár és a diákok együtt végzik el.

Mialatt a projekten dolgoznak a tanulók

Készítettem egy feladatsort, ehhez a Google űrlap adta a lehetőséget. Egyszerű használata az információs kultúrában elmaradottabb tanulók esetén is használható.

Mivel a feladatsor Google űrlap -ban van, a Forms egyúttal elvégzi az értékelést is, pontokkal jutalmazva a helyes megoldást. <https://drive.google.com/drive/>

A kiértékelés, a hibák javítása közös megbeszélésen történik, az űrlap válasz oldalán megjelenő grafikonok segítségével. A tanulók az értékelések során elmondják mi tetszett/nem tetszett. Figyelni kell, hogy a társak munkáinak értékelésekor óvatosan fogalmazzák meg észrevételeiket.

A projekt munka végeztével

Közösen értékeli a tanár és a diákok az elkészült műveket, amik bemutatásra kerülnek, a tanulók értékelik egymás műveit.

A projekt menete

Módszertani eljárások

Már az elején kijelentettük, hogy a gyerekek és a tanítók együttműködésén alapul. Párban, csoportban és önállóan folynak a tevékenységek, a párok vegyes képességű tanulók. A projekt munka megkezdése előtt a történet megismerése történt. Ezután egy ötletbörze keretén belül összegyűjtöttük az fejezet feladatát, az állatokat, akik még „versenyben” voltak. Mit hoztak, jól döntöttek-e, amikor ezeket a tárgyakat választották ki és megfelelt-e a kitételnek a hozott dolog.

Már ebben a fázisban figyelnek egymásra, javítják egymást, sőt, fegyelmezik is az éppen beszélgető, nem figyelő társakat. Az értékelést a tanár és a diákok együtt végzik el. Minden helyes megoldásért, ötletért egy szókartyát kapnak, melyen **j-ly** szavak vannak. A Google űrlap kitöltésekor egymást segítik, versengve dolgoznak. A válaszok megoldásainak grafikonjai okostáblán kivetítve is jelennek majd meg.

Vizuális nevelés és technika órán pedig a kiválasztott kedves hős állat elkészítése volt wc guriga, színes papírok, akril festék felhasználásával, amit szintén közösen értékelünk. Az ismeretek átfogó rendszerezéséhez elengedhetetlen ebben a korban a képi megjelenítés. Itt újra átbeszéltük a fontosabb eseményeket, a hozzájuk kapcsolható állatokat és a tárgyakat, azok helyes vagy helytelen írását. A projekt végeztével a munkákból osztály kiállítást készítettünk.

A projekt részletei

Szükséges készségek:

Szövegszerkesztési ismeretek, prezentáció készítési ismeretek, internethasználat ismerete, képszerkesztési ismeretek, Google Forms ismerete

Technológia-hardver

laptop gyerekeknek, laptop/számítógép tanárnak, interaktív tábla(projektor és vetítőlapon)

Technológia-szoftver

Microsoft Office, Google drive, Google űrlapok,

Nyomtatott anyagok

Bosnyák Viktória: A király a király?, Móra Kk.Zrt, Bp. 2015. 7.fejezet, J egy j!(p. 35)

Internetes források

https://docs.google.com/forms/d/19UWNrJM3kzLvV3ExujComuAW_y7c0DhxmBq91wVUxrw/edit
google.com/forms

J-Ly

Melyik szó helyes?

1. *

- akadály
- akadáj

2. *

- gaj
- galy

3. *

- jukas
- lyukas

4. *

- új
- újj

5. *

- helyben
- hejben

6. *

- telyfől
- tejfől

7. *

- lyukasztó
- jukasztó

8. *

- úrhájó
- úrhalyó

9. *

- korcsója
- korcsolya

10. *

- lyégpája
- jégpája

11. *

- kiráji
- királyi

12. *

- persej
- persely

13. *

- lakóhej
- lakóhely

14. *

- alyándék
- ajándék

15. *

- mosojgós
- mosolygós

16. *

- hajlékony
- halylékony

17. *

- komoj
- komoly

18. *

- folyékony
- fojékony

19. *

- terebélyes
- terebéjes

20. *

- zajos
- zalyos

21. *

- ijedős
- ilyedős

22. *

- valyas
- vajas

23. *

- gömböjű
- gömbölyű

24. *

- olajos
- olalyos

25. *

- legúlyabb
- legújabb

26. *

- szabájós
- szabályos

27. *

- helytelen
- hejtelen

28. *

- bájós
- bályos

29. *

- veszélyes
- veszéjés

